

Zaaknummer : 00555455
Ons Kenmerk : ODH-2019-00093452
Datum : 20 SEP 2019

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 2 februari 2019 hebben wij een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb) ontvangen. De aanvraag heeft betrekking op de sloop van 64 woningen ten behoeve van nieuwbouw aan de Sint Eloystraat, Jan Lutmanstraat en Adam van Vianenstraat te Schoonhoven, in de gemeente Krimpenerwaard. De aanvraag betreft het opzettelijk verwijderen van nesten van de huismus (*Passer domesticus*), alsmede het verwijderen van verblijfplaatsen en het verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede en vierde lid, Wnb, voor wat betreft het opzettelijk nesten, rustplaatsen te beschadigen of te vernielen, het wegnemen van nesten en het opzettelijk storen van de huismus (*Passer domesticus*);
- Artikel 3.5, tweede lid, vierde lid, Wnb, voor wat betreft het opzettelijk verstoren van dieren, alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen voor de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 1 oktober 2019 tot en met 31 maart 2023.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen;
- II. de voorschriften 1 tot en met 21 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. dat deze ontheffing geldig is gedurende de periode van 1 oktober 2019 t/m 31 maart 2023.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1 De ontheffinghouder dient:

- a de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden;
- b het ecologisch werkprotocol op te sturen;
- c eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering een week van te voren schriftelijk te melden;
- d de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van te voren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van flora en fauna.

2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het activiteitenplan. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld, waarin in ieder geval het volgende dient te worden opgenomen:

- a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
- b aanduiding van de locatie van het plangebied;
- c de uit te voeren werkzaamheden;
- d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
- e de mitigerende en compenserende maatregelen;
- f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.

3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en het ecologisch werkprotocol op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de huismus en de gewone dwergvleermuis

5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteiten- en mitigatieplan in de woningen aan de van Sint Eloystraat 1 t/m 60 (behoudens 24 t/m 30), Jan Lutmastraat 18, 20 en Adam van Vianenstraat 20, 22, 24 en 23 t/m 33 te Schoonhoven, BE/2019/066, Blom Ecologie B.V., 6 februari 2019'. Indien een of meerdere in dit voorschrift genoemde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied;
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 6 Uiterlijk drie maanden voordat eventueel andere dan de in de aanvraag voorgestelde bedoelde maatregelen worden uitgevoerd (vs.5), dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Haaglanden te worden overgelegd, e-mailadres vergunningen@odh.nl.

Specifieke voorschriften

Huismus (*Passer domesticus*)

- 7 De nestplaatsen van de huismus aan de Adam van Vianenstraat en Sint Eloystraat, te Schoonhoven dienen tijdig, buiten de meest kwetsbare periode (maart tot en met augustus), voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden op een wijze conform het Kennisdocument huismus (paragraaf 3.6, BIJ12, 2017) ongeschikt te worden gemaakt. Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen de huidige nestlocaties ongeschikt gemaakt te worden door de dakpannen te lichten. Een deskundige op het gebied van de huismus dient dit uit te voeren en pas als deze het plangebied heeft vrijgegeven, mogen de werkzaamheden worden gestart. Hiervan dient tevens verslag te worden gedaan in een logboek welke op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren kan worden getoond.
- 8 De permanente vogelvrije van 62m dient binnen een straal van 200 meter van de huidige nestlocaties van de huismus te worden gerealiseerd aan de Sint Eloystraat te Schoonhoven, zoals omschreven in 'Activiteiten- en mitigatieplan in de woningen aan de van Sint Eloystraat 1 t/m 60 (behoudens 24 t/m 30), Jan Lutmastraat 18, 20 en Adam van Vianenstraat 20, 22, 24 en 23 t/m 33 te Schoonhoven, BE/2019/066, Blom Ecologie B.V., 6 februari 2019'.
- 9 De permanente voorzieningen voor de huismus moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de voorzieningen minimaal eens per jaar gecontroleerd dienen te worden op de functionaliteit en dat - indien nodig - de functionaliteit van de nestkast voor de huismus wordt hersteld. Van de vermelde maatregelen ten aanzien van de huismus in het 'Maatregelenboek jaarrond beschermde verblijfplaatsen' van 19 februari 2018, mag de plaatsing van netten niet toegepast worden. De andere methoden om toegang tot nesten te blokkeren mogen uitsluitend worden ingezet nadat onder begeleiding van een ecologisch deskundige de onderste rij pannen is gelicht en eventueel onder de pannen verblijvende huismussen (of andere soorten) de mogelijkheid hebben gehad om de verblijfplaats te verlaten.
- 10 In de directe omgeving van de alternatieve verblijfplaatsen (vs. 8) dient voldoende dekking aanwezig te zijn in de vorm van minimaal 3 á 4 meter hoog opgaand wintergroen. Daarnaast moet er gelegenheid aanwezig zijn tot het nemen van een zandbad, aanwezigheid van water waar mussen kunnen drinken en dienen er voldoende foerageermogelijkheden aanwezig te zijn door middel van kruidenrijke ruigtes. Deze permanente verblijfplaatsen dienen te voldoen aan de eisen die zijn opgenomen in het Kennisdocument huismus (paragraaf 3.3, BIJ12, 2017).
- 11 Nadat de permanente verblijfplaatsen zijn geplaatst, dient hiervan een overzicht (foto's en toelichting) te worden toegezonden aan Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (zie vs. 1).

Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)

- 12 De werkzaamheden dienen overdag uitgevoerd te worden. Daar waar het nodig is om in de ochtend- of avondschemer te belichten (zonsopgang, resp. zonsondergang), dient het kunstlicht uitsluitend te zijn gericht op de bouwplaats.
- 13 De tijdelijke vleermuiskasten dienen functioneel te zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de kasten minimaal 1x per jaar gecontroleerd dienen te worden op de functionaliteit en dat - indien nodig - de functionaliteit van de kast(en) hersteld wordt.
- 14 De tijdelijke kasten mogen pas zes maanden na het realiseren van de permanente alternatieven verwijderd worden, waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen. De verwijdering dient begeleid te worden door een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis. Indien blijkt dat de tijdelijke kast in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode (half augustus tot en met half oktober) van de gewone dwergvleermuis.
- 15 De huidige paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis ter plaatse van de Adam van Vianenstraat, alsmede de Sint Eloystraat, dienen, conform het gestelde in paragraaf 3.6 van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis van juni 2017, voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden onder begeleiding van een ecologisch deskundige ongeschikt gemaakt te worden. Hiervan dient tevens verslag te worden gedaan in een logboek welke op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren kan worden getoond.
- 16 De werkzaamheden dienen buiten de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis uitgevoerd te worden. De kwetsbare paarperiode loopt van half augustus tot en met half oktober.
- 17 Voordat de permanente maatregelen worden uitgevoerd, dient uiterlijk één maand voorafgaand een plan van aanpak voor de permanente maatregelen ter goedkeuring aan Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (vs. 1) te worden overlegd. In dit plan van aanpak dient in ieder geval met de volgende punten rekening te worden gehouden:
 - a de locaties van de permanente voorzieningen dienen gelijk of beter te zijn dan de oorspronkelijke situatie wat betreft hoogte, aanvliegroute en vrije vliegroute;
 - b de locaties van de permanente voorzieningen dienen vrij te zijn van kunstlicht en verstoring;
 - c de locaties mogen niet bereikbaar zijn voor predatoren;
 - d er dienen verschillende microklimaten te worden aangeboden;
 - e de permanente voorzieningen moeten een vergelijkbare spreiding (in het gebouw) hebben als de oorspronkelijke verblijfplaatsen;
- 18 De tijdelijke vleermuiskasten mogen uitsluitend verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van vleermuizen. Indien blijkt dat de tijdelijke voorzieningen door de soort worden gebruikt, mag deze alleen buiten de kwetsbare paarperiode (15 augustus – 15 oktober) worden weggehaald.
- 19 De tijdelijke voorzieningen dienen functioneel te zijn. Deze dienen gecontroleerd en beoordeeld te worden op hun functionaliteit. Indien blijkt dat de voorziening niet meer functioneel is, dient er voor gezorgd te worden dat de voorziening weer functioneel is.
- 20 De permanente voorzieningen dienen functioneel te zijn. Deze dienen in ieder geval tijdens de periodieke onderhoudscontrole van het gebouw gecontroleerd en beoordeeld te worden op hun functionaliteit. Indien blijkt dat de voorziening niet meer functioneel is, dient er voor gezorgd te worden dat de voorziening weer functioneel is.
- 21 De locaties van de permanente vleermuiskasten en het type dienen te worden gemeld via <http://www.vleermuiskasten.nl/>.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten- beschermd én onbeschermd- geldt de zorgplicht ex artikel 1:11 van de Wnb. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wnb. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde (bijvoorbeeld de Vereniging van Eigenaren) dan zal de ontheffinghouder ervoor moeten zorgdragen dat de onderhoudsverplichting wordt overgenomen door een derde door dit contractueel vast te leggen en ons te verzoeken om wijziging van de tenaamstelling van de beschikking.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 2 februari 2019 hebben wij een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb) ontvangen. De aanvraag heeft betrekking op de sloop van 64 woningen ten behoeve van nieuwbouw aan de Sint Eloystraat, Jan Lutmanstraat en Adam van Vianenstraat te Schoonhoven in de gemeente Krimpenerwaard. De aanvraag betreft het opzettelijk verwijderen van nesten van de huismus (*Passer domesticus*), alsmede het verwijderen van verblijfsplaatsen en het verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede en vierde lid, Wnb, voor wat betreft het opzettelijk nesten, rustplaatsen te beschadigen of te vernielen, het wegnemen van nesten van de huismus;
- Artikel 3.5, tweede lid, vierde lid, Wnb, voor wat betreft het opzettelijk verstoren van dieren, alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen voor de gewone dwergvleermuis.

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 1 oktober 2019 tot en met 31 maart 2023.

Bij de aanvraag zijn de volgende stukken gevoegd:

- Quicksan flora en fauna te Krimpen aan den IJssel, Krimpen aan de Lek, Lekkerkerk en Schoonhoven, Oriënterend onderzoek in het kader van de Wet Natuurbescherming, K.J. Rebergen, BE/2018/001, 14 maart 2018.
- Huismus-, gierzwaluw-, en vleermuisonderzoek Sint Eloystraat 1 t/m 60 (behoudens 24 t/m 30), Jan Lutmanstraat 18, 20 en Adam van Vianenstraat 20, 22, 24 en 23 t/m 33 te Schoonhoven, Aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming, K.J. Rebergen, BE/2018/151, 04 december 2018.
- Activiteiten- en mitigatieplan in de woningen aan de van Sint Eloystraat 1 t/m 60 (behoudens 24 t/m 30), Jan Lutmastraat 18, 20 en Adam van Vianenstraat 20, 22, 24 en 23 t/m 33 te Schoonhoven, K.J. Rebergen, BE/2019/066, 06 februari 2019.
- Aanvullende informatie ontheffingsaanvraag Wet Nb, K.J. Rebergen, BE/2019/066, 17 september 2019.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Bevoegd gezag

Het project wordt gerealiseerd dan wel verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij daarom het bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag voor huismus en gewone dwergvleermuis is getoetst aan de artikelen 3.1 en 3.5 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering natuurwetgeving Zuid-Holland (verder: de beleidsregel).

De huismus (*Passer domesticus*) is een van nature in Nederland in het wild levende vogel en is beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn

Op grond van artikel 3.1 van de Wnb is het verboden:

- de huismus opzettelijk te doden of te vangen (eerste lid);
- opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus te vernielen of te beschadigen (tweede lid);
- opzettelijk eieren van de huismus te rapen en onder zich te hebben (derde lid);

- de huismus opzettelijk te storen (vierde lid).

De gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) is een van nature in Nederland in het wild levende soort genoemd in bijlage IV, onderdeel a bij de Habitatrichtlijn.

Op grond van artikel 3.5 van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis opzettelijk te doden of te vangen (eerste lid);
- de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren (tweede lid);
- om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen (vierde lid).

Beoordeling

Aanvraag

De initiatiefnemer QuaWonen is in het kader van verduurzamen en vitaliseren van woningen voornemens om 64 woningen in Schoonhoven te vervangen. De activiteiten bestaan uit het slopen van de bestaande woningen, het bouwrijp maken van het terrein, de realisatie van nieuwbouwwoningen en uiteindelijk een revitalisatie van het betreffende terrein. De voorgenoemde sloop en nieuwbouw heeft betrekking op de Sint Eloystraat 1 t/m 60 (behoudens 24 t/m 30), Jan Lutmanstraat 18, 20 en de Adam van Vianenstraat 20, 22, 24 en 23 t/m 33. De werkzaamheden staan gepland vanaf oktober 2019 voor fase 1. Vervolgens zal de nieuwbouw rond maart 2021 afgerond zijn. Voor fase 2 geldt, dat de sloopwerkzaamheden zullen starten in oktober 2020. De nieuwbouw zal hierbij gereed zijn in maart 2022.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er mogelijk sprake van overtreding van de Wnb zal zijn, heeft in de periode van 25 januari 2018 tot en met 23 april 2018 onderzoek naar de huismus plaatsgevonden. Het onderzoek naar huismus is uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017).

Om te bepalen of er mogelijk sprake van overtreding van de Wnb zal zijn, heeft in de periode van 18 mei 2018 tot en met 07 september 2018 aanvullend onderzoek naar de gewone dwergvleermuis plaatsgevonden. Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2017). Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voor zowel de huismus als de gewone dwergvleermuis voldoende is geweest.

Verblijfplaatsen van de huismus en de gewone dwergvleermuis zijn in het plangebied aangetroffen.

Als gevolg van de beoogde sloop van de woningen zullen er 12 huismusnesten en 2 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden vernietigd. Daarmee is sprake van het overtreden van de verbodsbepalingen als bedoeld in respectievelijk artikel 3.1, tweede lid en artikel 3.5 vierde lid Wnb. Daar huismussen jaarrond gebruik maken van de nestplaats en gezien de omvang van het effect, is niet uit te sluiten dat daarmee tevens sprake is van wezenlijke verstoring van de soort als bedoeld in artikel 3.1, vierde en vijfde lid. Verstoring van vleermuizen is verder niet uit te sluiten. Onder meer, doordat de huidige verblijfplaatsen ongeschikt worden gemaakt voorafgaand aan de sloop om het doden van mogelijk aanwezige individuen te voorkomen (zie maatregelen). Daarmee is er sprake van het overtreden van het verbod in artikel 3.5, tweede lid Wnb.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus en gewone dwergvleermuis tot een minimum te beperken worden maatregelen zoals beschreven in hoofdstuk 3 'Mitigerende maatregelen', blz. 21. van 'Activiteiten- en mitigatieplan in de woningen aan de van Sint Eloystraat 1 t/m 60 (behoudens 24 t/m 30), Jan Lutmastraat 18, 20 en Adam van Vianenstraat 20, 22, 24 en 23 t/m 33 te Schoonhoven, K.J. Rebergen,

BE/2019/066' van 06 februari, 2019 voorgesteld. De werkzaamheden zullen worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog met kennis op het gebied van huismussen en vleermuizen (zie ook vs. 4). De maatregelen zijn als volgt;

Huismus (*Passer domesticus*)

De sloopwerkzaamheden aan de woningen van de Sint Eloystraat en Adam van Vianenstraat zullen leiden tot het amoveren van 12 nestlocaties van de huismus. Door de opgestelde planning zullen de sloopwerkzaamheden waar de huismusnesten zich bevinden, plaatsvinden vanaf week 40, 2019. Hierdoor zal de meest kwetsbare periode van de huismus worden ontzien en negatieve effecten van het amoveren tot een minimum beperkt blijven. In de nabije omgeving is binnen een straal van 100 meter, ter mitigatie en compensatie van de aangetroffen 12 nestlocaties van de huismus, in december 2016 door Van Wijnen Stolk, reeds 64 meter aan vogelvides gerealiseerd (VivaraPro, type NK VV 01) zodat de aanwezige huismussen voldoende uitwijkmogelijkheden tot hun beschikking hebben. Hierdoor zal er sprake zijn van een gewenningsperiode die ruim boven de vereiste 3 maanden ligt. Na realisatie van de nieuwbouw zal daar nog eens 62 meter aan vogelvides (VivaraPrp, type NK VV 01) bijkomen. Dit houdt in dat de vogelvides in fase 1 (Sint Eloystraat 1 t/m 23, even en oneven) naar verwachting in het vierde kwartaal van 2020 gerealiseerd zullen worden. Voor fase 2 (Sint Eloystraat 25 t/m 53 en 32 t/m 60) is de verwachting dat de vogelvides begin 2022 gerealiseerd zullen worden.

De 64 meter aan vogelvides die al eerder zijn aangebracht, kunnen als tijdelijke maatregel gezien worden ter compensatie van de 12 verblijfplaatsen tijdens de uitvoering van de sloopwerkzaamheden. Echter, vogelvides zijn zodanig duurzaam dat deze tevens ook als permanente rust- of verblijfplaats bestempeld kunnen worden.

Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)

De sloopwerkzaamheden aan de woningen van de Sint Eloystraat en Adam van Vianenstraat zullen leiden tot het verdwijnen van 2 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Tevens zal er verstoring optreden voor de nog aanwezige gewone dwergvleermuizen die momenteel gebruik maken van deze vaste rust- of verblijfplaatsen. De paarverblijfplaatsen zullen in de week van 28 oktober tot 3 november 2019 – en daarmee na de paarperiode- ongeschikt gemaakt worden waardoor de negatieve effecten tot een minimum beperkt zullen blijven. Buiten het plangebied zijn in de nabije omgeving voldoende alternatieve verblijfsmogelijkheden aanwezig. Ook zijn er tijdelijke voorzieningen gerealiseerd in de vorm van 8 gevelkasten (VivaraPro, type VK PL 01) welke in februari, 2019 zijn opgehangen. Daarnaast zullen er in de nieuwbouw, 8 permanente inbouwkasten (VivaraPro, type IB VL 01) worden aangebracht.

Beoordeling functionaliteit verblijfplaatsen; staat van instandhouding

Huismus (*Passer domesticus*)

Sprake is van het vernietigen van 12 verblijfplaatsen van de huismus. Doordat het mogelijk is om voor elke huidige aangetroffen nestplaats, binnen een straal van 100 meter, een dubbel aantal aan alternatieve verblijfplaatsen aan te bieden in de vorm van vogelvides (zie voorgaand), blijft de functionaliteit van het netwerk behouden. Het is tevens aannemelijk dat wanneer de populatie huismussen zich binnen het plangebied uitbreidt, de vogelvides in gebruik zullen worden genomen en er hierdoor een groeipotentiaal binnen het plangebied mogelijk wordt gemaakt. Ook zal de functionele leefomgeving van de huidige nestplaatsen, in de vorm van foerageergebied behouden blijven. Dit hebben wij tevens geborgd in voorschrift 11 van dit besluit. Doordat de huidige verblijfplaatsen buiten de meest kwetsbare periode zullen worden verwijderd en er tijdig nieuwe verblijfplaatsen gerealiseerd zijn, zal de staat van instandhouding van de huismus niet in het geding komen. Voor elk nieuw te renoveren dan wel te slopen plangebied in de directe en ruime omgeving zal er een op maat gemaakt plan worden gemaakt, waarbij elk huismusnest met een factor twee wordt gecompenseerd. Hierdoor zal de huismuspopulatie binnen de plangebieden behouden

blijven. Daarbij zal, in de meeste renovatiegebieden, het functioneel leefgebied onaangetast blijven door de beoogde ontwikkelingen. De omgeving van Schoonhoven bevat daarnaast veel woningen waarbij de onderste rij dakpannen nog vrij toegankelijk zijn. Gezien de omvang van de gehele deelpopulatie in de straten, leidt de sloop derhalve niet tot significante effecten op regionaal niveau. De overige nestlocaties van de huismus in de omgeving blijven in de beoogde ontwikkeling behouden. Gezien de landelijke en regionale dichtheden is het onwaarschijnlijk dat de ingreep een negatief effect zal hebben op de staat van instandhouding van de huismus. Om de huidige staat van instandhouding voor de huismus te waarborgen tijdens en na de voorgenomen werkzaamheden zijn de voorschriften 7 tot en met 11 verbonden aan deze beschikking.

Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)

ten gevolge van de sloopwerkzaamheden gaan er twee paarverblijfplaatsen verloren. De gewone dwergvleermuis maakt echter gebruik van een netwerk aan verblijfplaatsen die in voldoende aangetoonde mate aanwezig zijn buiten het plangebied. Uit het uitgevoerde aanvullende onderzoek naar vleermuizen is gebleken dat er in de omgeving zes vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn die behouden zullen blijven. Tevens zijn er reeds 8 tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd in de vorm van vleermuiskasten en zullen er in de nieuwbouwwoningen, permanente inbouwkasten worden gerealiseerd. Gezien het feit dat er wordt gewerkt buiten de voor de gewone dwergvleermuis kwetsbare paarperiode en beschikbaarheid aan alternatieve verblijfsmogelijkheden, zal de staat van instandhouding niet in het geding komen. De zorgvuldige uitvoering van de werkzaamheden en de voorgenomen compenserende maatregelen hebben wij geborgd in de voorschriften 12 tot en met 21 van deze beschikking.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening, dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat slopen van de betreffende woningen niet leidt tot verslechtering van de instandhouding van zowel de huismus als de gewone dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang 'Volksgezondheid of openbare veiligheid'.

In het Energieakkoord is afgesproken dat de gebouwde omgeving in Nederland in 2050 energieneutraal is. Dat betekent dat er 4,5 miljoen huur- en koopwoningen, laagbouw en hoogbouw, rijtjeswoningen en vrijstaande huizen, energieneutraal gemaakt moeten worden. Het gaat om naoorlogse woningen uit de jaren 1950-1980. Alleen door vergaande verduurzaming van de bestaande woningvoorraad kan dit doel worden bereikt. Daarnaast heeft Nederland ingestemd met het Klimaatakkoord van Parijs dat als centraal doel heeft het reduceren van CO₂-uitstoot.

De woningen waar de aanvraag op ziet zijn gebouwd in de jaren 50/60 en voldoen niet meer aan de eisen van deze tijd. Gebrek aan isolatie en ventilatie heeft geleid tot vochtproblemen en daarmee schimmelvorming en scheurvorming. Voorts zou de fundering hersteld moeten worden. De voorgenomen nieuwbouw zorgt voor woningen die voldoen aan de huidige standaard. Slecht geïsoleerde woningen zorgen voor een groot aandeel in de CO₂-uitstoot, doordat meer gestookt moet worden om een warm binnenklimaat te behouden. Het huidige energielabel F van de locatie is laag. Met de nieuwbouw zullen de woningen

minstens energielabel B krijgen. Hiermee draagt de voorgenomen renovatie bij aan de doelstellingen uit het Energie- en klimaatakkoord.

Het terugdringen van de CO₂-uitstoot is essentieel voor het beperken van klimaatverandering en dient daarmee een groot maatschappelijk belang, onder meer op het vlak van veiligheid, natuurbescherming, welzijn en welvaart. Het verminderen van fossiele emissies leidt bovendien tot een verbeterde luchtkwaliteit en heeft daarmee een positief effect op de volksgezondheid.

Daarnaast betreft het ook het aanbrengen van gerichte ventilatie waardoor een verbetering optreedt. Tevens worden huidige vochtproblemen aangepakt, ter voorkoming van het kunnen doorslaan naar andere delen van de constructie.

Gelet op het voorgaande en de onverminderde actualiteit van de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang "Volksgezondheid of openbare veiligheid" voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis en de huismus, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden vanwege de renovatie en sloop van bestaande bebouwing. Vanwege de slechte staat van de woningen is het noodzakelijk om de huidige woningen te slopen en daarvoor in de plaats nieuwbouw te realiseren. Deze activiteiten zullen gedurende een tijdsbestek van 4 jaar, in de periode 1 oktober 2019 tot en met 31 maart 2023 plaatsvinden. Een alternatief voor sloop en nieuwbouw zou uitpandige dan wel inpandige isolatie zijn. Bij uitpandige isolatie zouden de huidige nestlocaties en vaste rust- en verblijfplaatsen tevens ongeschikt raken. Bij inpandige isolatie, zou de spouwmuur vanuit binnen geïsoleerd worden. Dit is echter geen bevredigende oplossing, omdat dit ten koste gaat van het woonoppervlak, wat niet wenselijk is. Tevens zal er door inpandige isolatie het uiteindelijke doel van energielabel B niet behaald worden. Daarbij zal de volksgezondheidwinst niet volledig behaald worden.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er voldoende is aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de soorten huismus en gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen. Er is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wnb worden verleend.

